

Tips til bedre tysk 2

Ord og udtryk, som adskiller sig fra de danske

Ord, der mangler kendeord

In Wirklichkeit = i virkeligheden
In Zukunft = i fremtiden
Anfang Juni = i begyndelsen af juni
Ende August = i slutningen af august
Mitte September = i midten af september
Vor Beginn = inden begyndelsen
Nach Verlauf = efter forløbet
Vor Schluss = før slutningen
Von Natur = fra naturen
Von Kindheit = fra barndommen

Nogle stednavne får endelsen -er

Tillægsord, der fremkommer ved byers navne, får tilføjet -er og bøjes derudover ikke.
der Berliner Dom = Berlins domkirke
Frankfurter Flughafen = Frankfurts lufthavn
Hamburger Hafen = Hamborgs havn
Der Kopenhagener Tivoli = Tivoli i København
Die Zillertaler Musikanten = .. fra Zillertal
Die New Yorker Börse = børsen i New York
Der Bommelunder Aquavit = tysk snaps
Der Emmenthaler Käse = schweizisk ost

Navneord – ental eller flertal?

Nogle ord optræder altid som flertalsord, og udsagnsordet bøjes i overensstemmelse hermed.

die Ferien = ferien. Die Ferien **sind** vorbei.
die Leute = folk. Die Leute **haben** es eilig.
die Schulden = gæld. Die Schulden **sind** hoch.
die Kosten = omkostningerne.

Andre ord er altid entalsord.

das Geld = penge. Das Geld **liegt** nicht hier.
die Brille = briller. Meine Brille **ist** kaputt.
die Hose = bukser. Meine Hose **ist** zu lang.

Ord i flertal, der bøjes i ental:

Weihnachten = jul.
Weihnachten **steht** vor der Tür.
Ostern = påske. – Ostern **ist** im April.
Pfingsten = pinse – Pfingsten **ist** im Juni

Udvalgte ord – ikke ens betydning

Das Wort - **die Worte** = ord (i sammenhæng)
Das Wort - **die Wörter** = enkelte ord
Die Polizei = **politiet** – som myndighed
Der Polizist = **politibetjent** – den enkelte
Die Bank – **die Banken** = **pengeinstitut**
Die Bank – **die Bänke** = **til at sidde på**
Das Märchen = eventyr – **en historie**
Das Abendteuer = eventyr – være på eventyr
Der Pfarrer = præst – **luthersk**, ikke katolsk
Der Priester = præst – **katolsk**
Der Tor = **tåbe, dumrian**
Das Tor = **mål, port**
Der See = **sø - indsø**
Die See = **hav**
Die Stadt = **by**
Der Staat = **stat, land**

Man skulle tro.....

Normalt skal udsagnsordet stemme overens med grundledet. Men der er undtagelser. Hvis omsagnsled til grundled (⊗) står i flertal sammen med udsagnsordet **sein**, bøjes udsagnsordet normalt i ental.

Das **sind** meine Kameraden.

x o ⊗
Wer **sind** diese Leute da drüben?

x o ⊗
Når ordet **es** er foreløbigt grundled, retter udsagnsordet sig efter det egentlige grundled.

Es **kamen** 100 Soldaten vorbei.

x o ⊗
Es **waren** zehn Jungen in der Klasse.
x o ⊗

Talemåder

Zum Fenster hinaus = ud af vinduet.
Zur Tür hinaus = ud af døren.
(hen til vinduet / døren og derefter ud.)
Mahlzeit = vel bekomme.
Prost / Gesundheit / Zum Wohl = skål
Viel Vergnügen = go' fornøjelse.
Vielen Dank eller **besten Dank** = mange tak.
Danke gleichfalls = tak i lige måde
Verzeihung = undskyld, om forladelse
Entschuldigung = undskyld.
Achtung = pas på, giv agt.
Vorsicht = pas på, se dig for.
Mach's gut = held og lykke, hav det godt
Hals- und Beinbruch = pøj pøj, held og lykke.